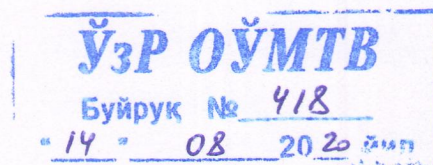

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

**5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль
транспорти) бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари**

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги;
- Тошкент давлат транспорт университети

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» _____ 08 _____ даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» _____ 08 _____ даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

4. ИЛК БОР КИРИТИЛИШИ.

Мазкур Малака талаби 310000 – Муҳандислик иши таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълим йўналиши Малака талабларининг қўлланилиши	4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.....	4
1.2.1. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
1.2.5. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълимни давом эттириш имкониятлари.....	7
2. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	7
2.1. Умумий компетенциялар.....	7
2.2. Касбий компетенциялар.....	7
2.3. Касбий квалификациялар.....	8
3. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1. Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.2. 5310600- <i>Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	11
Библиографик маълумотлар.....	12

1. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи

5310600 - *Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга оширилади. Назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга “бакалавр” малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль ёки рейтинг тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 4 йилни ташкил қилади.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 5310600 - *Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаби асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга ҳисобланади.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

– бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

– таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

– олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

– кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

– олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5310600 - *Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)* бакалаврият таълим йўналиши – фан ва техника жабҳасидаги таълим йўналиши бўлиб, у автомобиль транспорти воситаларини ишлаб чиқариш, улардан фойдаланиш, техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлашнинг самарали жараёнларини ҳамда уларга инновацион технологияларни қўллашга йўналтирилган методлар ва воситалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолияти соҳаларида қўшимча ва ўзгартирилган мумкин.

1.2.2. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

–автомобиль транспорти, уларни ишлаб чиқариш, фойдаланиш, техник сервис кўрсатиш, таъмирлаш соҳасида муҳандислик ҳисоблар, моделлаштириш, алгоритмлар ва математик таъминотини ишлаб чиқиш;

– илмий-тадқиқот жараёнлари;

– автомобиль транспорти соҳасида ишловчи ходимларни бошқариш, технологик жиҳозлар ва уларнинг эксплуатацияси, ахборот таъминот тизимлари ва воситалари, автотранспорт воситасининг иш қобилиятини тиклаш ҳамда уларни ишлатишнинг самарали жараёнлари;

– автомобиль транспорти тармоқ корхоналарининг технологик жараёнлари.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда ҳисобга олиниши назарда тутилади.

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, профессионал таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.3. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

– илмий-тадқиқот;

– лойиҳавий-конструкторлик;

– фойдаланиш ва сервис хизматини кўрсатиш;

– ишлаб чиқариш ва таъмирлаш;

– ташкилий-бошқарув.

1.2.4. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси куйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Илмий - тадқиқот фаолиятида:

– автомобиль транспортдан фойдаланиш ишларини такомиллаштириш бўйича илмий-тадқиқот ишларини амалга оширишда, улардан фойдаланиш ҳамда техник воситаларни, тизимларини, жараёнларини, жиҳозлар ва материалларни стандартлаштириш билан боғлиқ тадбирларда қатнашиш;

– автомобиль транспорти эксплуатациясини тадқиқ қилишда намунавий методикалар ва техник воситаларни қўллаш олиш;

– автомобиль транспорти эксплуатацияси соҳасидаги хорижий ва махсус адабиётлар, илмий техникавий маълумотлар, чет элда ва республикамизда эришилаётган фан ва техника соҳасидаги ютуқларни ўрганиш;

– илмий тадқиқотларни ўтказиш ва ишланмаларни ишлаб чиқишда қатнашиш;

– замонавий мавзулар (топшириқлар) бўйича илмий техник маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш;

– тадқиқот натижалари ва ишланмаларни тадбиқ этишда қатнашиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Лойиҳавий-конструкторлик фаолиятида:

– автотранспорт воситалари ва технологик жиҳозларнинг қисмлари, деталлари ва йиғма бирикмаларининг лойиҳасини тизимли ёндашув асосида автоматлаштирилган равишда ишлаб чиқишни такомиллаштириш;

– автомобиль транспорти соҳасида тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, ахборот ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва тадқиқ қила олиш;

– автотранспортдан фойдаланиш жараёнида лойиҳавий ва дастурий хужжатларни ишлаб чиқиш;

– автотранспорт воситалари ва технологик жиҳозларни ишчи қисмлари параметрлари ва ишлаш қобилиятини замонавий ҳамда хорижий усуллар билан диагностикалаш, синовларни ўтказиш;

– амалиётда ахборот технологияларнинг халқаро ва касбий стандартларини, замонавий методологияларини, инструментал ва ҳисоблаш воситаларини тайёргарлик ихтисослигига мос равишда қўллаш;

– автотранспорт воситаларини ишлаб чиқариш ва қайта тиклаш технологияларидан фойдалана билиш;

– транспорт воситалари ва технологик жиҳозларнинг тузилиши, технологик иш жараёнлари, созлаш технологиялари, ишга тайёрлаш ва улардан фойдалана олиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Фойдаланиш ва сервис хизмат кўрсатиш фаолиятида:

– автотранспорт воситалари ва уларнинг агрегат, механизм, тизимлари ҳамда технологик жиҳозлардан фойдаланиш, уларга техник сервис кўрсатиш ва таъмирлаш ишларини ташкил этиш;

– автотранспорт воситалари ва уларнинг агрегат, механизм, тизимлари ҳамда технологик жиҳозларига техник сервис кўрсатиш ва таъмирлаш бўйича замонавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва қўллаш;

– автотранспорт воситалари ва уларнинг агрегат, механизм, тизимлари ҳамда технологик жиҳозларни синаш, диагностикалаш ва камчиликларни бартараф эта билиш;

– жаҳон тажрибалари асосида автомобиль транспорти эксплуатацияси технологик ишчи жараёнлари моделларини ишлаб чиқиш ва таҳлил қилишда ҳисоблаш воситаларидан фойдалана билиш;

– автомобиль транспорти эксплуатацияси жараёнида ишлатиладиган замонавий асбоб, ускуна, жиҳозларни билиш ва уларни амалда қўллай олиш;

– автотранспорт воситаларига техник сервис хизмати кўрсатиш ва таъмирлаш иш сифати кўрсаткичларини аниқлаш, баҳолаш, хулосалар шакллантириш қобилиятларига эга бўлиш;

– инсон соғлигини ва унинг ишчанлик қобилиятини сақлаш бўйича ҳамда ҳаёт фаолияти хавфсизлигини таъминлаш бўйича методика ва тадбирларни ишлаб чиқиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Ишлаб чиқариш ва таъмирлаш фаолиятида:

– автомобиль транспорти эксплуатацияси бўйича рационал технология ва технологик жиҳозларни танлаш, намунавий технологик хариталарни ишлаб чиқиш; автотранспорт воситаси ишчи қисмлари ва деталларини лойиҳалаштириш, конструкциясини ишлаш; уларни йиғиш, созлаш, ростлаш ишларини режалаштириш ва бажаришни ташкиллаштиришни ҳамда чет эл дастурлари билан фойдаланиб компьютерда лойиҳалашни билиш;

– намунавий техник сервис кўрсатиш ва таъмирлаш ишларига технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;

– автотранспорт корхоналари ишини ташкил этишда технологик жараёнларни бажариш, маромига етказиш ва ўзлаштириш;

– ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали усулларини танлаш ва қўллаш қобилиятига эга бўлиш;

– илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;

– инсон соғлигини ва унинг ишчанлик қобилиятини сақлаш бўйича ҳамда меҳнат жараёнида хавфсизликни таъминлаш бўйича усул ва тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

– касбий этика кодексига риоя қилиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Ташкилий-бошқарув фаолиятида

– автотранспорт воситалари ва технологик жиҳозларга техник сервис хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш ишлари технологияси, техник воситалардан фойдаланиш самарадорлиги кўрсаткичларини ҳисоблаш ва баҳолаш;

- ишлаб чиқаришда ҳаёт фаолияти хавфсизлиги бўйича мутахассисларга қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;
- замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;
- ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;
- бирламчи ишлаб чиқариш звено ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазасига, ёнғинга, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

1.2.5. 5310600–Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълимни давом эттириш имкониятлари

5310600–Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланадиган муҳандислик иши таълим соҳаларини қамраб олувчи магистратура мутахассисликлари бўйича белгиланган муддатларда ўқишни давом эттириши мумкин.

2. 5310600 - Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан касб фаолиятида фойдалана билиш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш қўникмаларига эга бўлиш;
- ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш қўникмаларига эга бўлиш;
- музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш;
- корпоратив ахборот тизимларини, статистик таҳлил ва ҳисоботларни тайёрлашни, маълумотлар базасини юритишни билиш;

- соҳада бошқарув вазифаларини, ишни ташкил қилиш, ходимлар жамоасига етакчилик қилишни билиш;
- соҳада рақобатдошликни таъминлашга қаратилган ташкилот стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;
- лойиҳалар, бизнес-режалар ва шартномаларни шакллантириш ҳамда бошқариш, ижрочилар фаолиятини мувофиқлаштириш кўникмаларига эга бўлиш;
- бизнес юритишнинг иқтисодий ва ижтимоий шароитларини баҳолаш, янги бозор имкониятларини аниқлаш ва янги бизнес моделларини шакллантиришни билиш;
- автомобиль транспортдан фойдаланишни ташкил этиш, уларга техник сервис кўрсатиш ва таъмирлаш бўйича рационал технология ва технологик жиҳозларни танлаш, намунавий технологик хариталарни ишлаб чиқиш кўникмаларига эга бўлиш;
- автотранспорт корхоналари фаолиятини ташкил этишда технологик жараёнларни бажариш ва ўзлаштириш, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали усулларини танлаш ва қўллаш қобилиятига эга бўлиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

авторанспорт соҳаси корхоналарида раҳбар, бош муҳандис, бош механик, моддий техник таъминот бўйича бош мутахассис, янги техника ва технология бўйича муҳандис, транспорт воситаларига техник хизмат кўрсатиш таъмирлаш муҳандиси, меҳнат муҳофазаси, техника хавфсизлиги ва ёнғин хавфсизлиги бўйича бош мутахассис, кадрлар тайёрлаш бўйича бош мутахассис, транспорт бўйича муҳандис, автомобиль транспорти эксплуатацияси бўйича муҳандис, синовчи-муҳандис, мастер квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5310600 – Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5310600 – Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашни таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль ҳамда рейтинг тизимлари асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътиллари, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Ихтисослик фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

Табиий-илмий ва гуманитар фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар фанларга қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

умумий ўрта ва касб-хунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инobatга олган ҳолда ахборот технологиялари ва жараёнларни математик моделлаштириш, ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг металлларга босим билан ишлов бериш соҳасидаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;

табиий ва илмий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепцияси; табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг экологик тамойиллари; табиатга путур етказмайдиган технологиялар яратиш истиқболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

табиий-илмий фанларнинг асосий қонунларидан фойдалана олиши, математик анализ ва моделлаш, назарий ва экспериментал тадқиқот методларини қўллай олишни шакллантириши;

мантқиқий фикрлашни ривожлантириши, муҳандислик масалаларини қўйиш ва математик усуллардан фойдаланиб ечимларни топа билиши, тадқиқий муҳандислик

масалаларини математик моделлаштириши ва ечиши, олий математикага доир адабиётлардан мустақил фойдаланиши;

информацияни олиш, сақлаш, қайта ишлаш ва узатишнинг асосий методлари, усуллари ва воситаларидан фойдаланишни эгаллаган бўлиши;

саноқ тизимларида ишлаши, компьютернинг ички ва ташқи қурилмалари, Windows амалиёт тизимида папка ва файллар яратиши, улар устида амаллар бажариши, MS Word, MS Excel, MS Power Point, MS Access дастурларида ҳужжат яратиши ва қайта ишлаши, компьютер тармоқларида ишлаши, улардан ўзига керакли маълумотларни излаши ва фойдаланиши, ўз маълумотларини узатиши, объектга йўналтирилган дастурлаш тили ёрдамида чизиқли, тармоқланишли, такрорланишли ва мураккаб жараёнларни дастурлаштиришни эгаллаган бўлиши;

физикавий моделларни тадқиқ қилиш; ишлаб чиқариш жараёнларида ва техникавий объектларда энг оддий физикавий тизимларнинг моделларидан фойдаланиш; физика фанининг турли бўлимларига характерли бўлган қийматларнинг сонли тартибини ўлчаш ва баҳолашни эгаллаган бўлиши;

кимёвий тажрибаларни бажаришда керакли ускуна, реактив ва жиҳозлардан фойдалана олиши;

ишлаб чиқариш технологиялари таълим соҳаси учун зарур бўлган математик ва табиий-илмий фанларнинг назарий ва илмий асосларини шакллантириши лозим.

Умумқасбий фанлар блоқи бўйича:

ихтисослик фанларини ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

умумқасбий вазифаларни ҳал этишда фан ва таълимнинг замонавий муаммоларига доир билимлардан фойдаланишга тайёрлаши;

умумқасбий вазифаларни муваффақиятли амалга оширишга доир ахборий-дидактик таъминотни яратиш малакасини таркиб топтириши;

автомобиль транспортининг ўзига хос хусусиятлари билан таништириш, унинг асосий иш кўрсаткичлари, тавсифи ва унинг транспорт тизимидаги ўрни, автотранспорт воситалари ва уларнинг тузилиши, автотранспорт хўжалиги, техник ҳолатни сақлаш билан боғлиқ бўлган ишларни ташкил қилишда технологик жараёнларнинг узвийлиги, янги техникаларни қўллаш услублари бўйича фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

муҳандислик ва компьютер графикаси бўйича конструкторлик ҳужжатларининг ягона тизими ва Давлат стандарти талаблари асосида муҳандислик объектларининг чизмаларни тузиш ва ўқиш кўникмаларига эга бўлиши; давлат стандартлаштириш тизими ва конструкторлик ҳужжатларининг ягона тизими талаблари асосида муҳандислик чизмаларни тузиш тартиби ва қоидаларини; йиғиш чизмаларини ўқиш ва деталларга ажратиш талабларини; йиғиш чизмаларини бажариш талабларини билиши ва улардан фойдалана олиши;

материалшуносликнинг фундаментал асослари, конструкцион материаллар технологияси бўйича зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

назарий механика ва материаллар қаршилиги бўйича жисмларнинг мувозанат тенгламалари, механиканинг асосий қонунлари, теоремалари, принциплари, ҳаракатнинг устиворлиги ва барқарорлиги, механик системанинг ҳаракати ва мувозанатини билиши. ҳаракат содир бўлаётган фазо ва унинг хоссаларини ҳамда ишлаб чиқариш технологик жараёнларига энг содда физик ва математик моделларни қуриш ва бу моделлар асосида технологик жараённи барқарорлигини таъминлаши, конструкция ва конструкция элементларини мустаҳкамликка, бикрликка устиворликка ва чидамликка ҳисоблашни билиши;

машина ва механизмлар назарияси ва машина деталлари бўйича механизмларни оптимал параметрларини аниқлаш; конкрет механизмларни ҳисоблашда компьютерда ҳисоблаш дастурларини ишлаб чиқиш; машина ва механизмларнинг кинематик ва динамик параметрларини аниқлашда ўлчов асбоб-ускуналаридан фойдаланиш. кўникмаси шаклланган бўлиши; юритмаларни тузиш, узатмаларни кинематик ҳисоблаш, узатма, вал

ва ўқлар, подшипниклар ва бирикмаларни ишчанлик қобилияти бўйича лойиҳаловчи ва текширувчи ҳисобларни бажариш кўникмаси шаклланган бўлиши; темир йўл транспорти соҳаларида ишлатиладиган детал, заготовка, узел ва бошқалар учун билимларга асосланган ҳолда талабалар материаллар танлаб олиш; қуймакорлик, босим остида, пайвандлаб заготовка тайёрлаш, уларга металл кесиш дастгоҳларида, электрфизикавий усулларда ишлов бериш, ҳамда деталлар ишчи юзаларини пухталаш усулларини қўллаб олиш кўникмаси шаклланган бўлиши; модели тасаввурларни, тажриба усуллари ва олинган натижаларни қайта ишлаш йўриқларига оид билимларни амалда қўллаш кўникмаларини таъминлаши;

электротехника ва электроника фанини ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантириши;

метрология ва стандартлаштириш фанини бўйича прокатлаш ва механик ишлов бериш технологик жараёнларини лойиҳалаш, ўлчамлар занжирларини ҳисоблаш, технологик жараёнларнинг техник иқтисодий кўрсаткичларини баҳолаш кўникмаси шаклланган бўлиши; темир йўл транспорти саноати ишлаб чиқариш маҳсулотлари сифатини ва самарадорлигини ошириш масалаларини мустақил ечиш, ўзаро алмашувчанликнинг асосий принципларини қўллаш кўникмаси шаклланган бўлиши;

ҳаёт фаолияти хавфсизлиги фани бўйича хавфсизликни таъминлаш тамойиллари, услублари ва воситаларини таҳлил қилишни; фаолиятнинг хавфсиз шароитларини лойиҳалашни; ишлаб чиқариш санитарияси ва меҳнат гигиенасини; ҳаёт фаолияти хавфсизлигини таъминлаш соҳасида қабул қилинган қонун ҳужжатлари ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг асосий талабларини билиши; ишлаб чиқариш тармоқларида хавфсиз иш шароитини ташкил этишни; зарарсиз иш шароитини таъминловчи умумий ва шахсий ҳимоя қилиш воситаларидан фойдаланиш кўникмаси шаклланган бўлиши;

иссиқлик техникасини ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантириши;

автомобилларининг электр жиҳозлари ва электрон тизимлари фани бўйича электр жиҳозларининг автомобилларни ишончли ва самарали ишлатишда, уларнинг экологик хавфсизлигини таъминлашдаги тутган ўрни ва аҳамияти, ҳозирги замон автомобилларининг электр таъминоти, ишга тушириш, ўт олдириш, ёритиш ва дарак бериш, ахборот-диагностик ва электрон бошқариш тизимларига тааллуқли асбобларнинг тузилиши, ишлаши ва уларга хизмат кўрсатиш асосларини билиш, электр жиҳозларнинг ривожланиш истиқболларини, уларда электр жиҳозларини синаш ва олинган натижаларга кўра асосли хулосалар чиқариш бўйича кўникмаларга эга бўлиши;

тармоқ иқтисодиёти ва менежмент бўйича корxonани бошқариш асосларини; корxonани бошқаришдаги иқтисодий-математик усулларини; бошқарувчи ходимларни шакллантириш жараёнини; корxonанинг ҳаёт циклини билиши ва улардан фойдалана олиши;

Гидравлика ва гидравлик юритмалар фани бўйича суюқликлар мувозонати қонуниятини ва уларнинг қаттиқ жисмлар билан ўзаро таъсирини билиш, уларни суюқлик механикаси мезонларини билиш, улардан гидроюритмалар ва гидромашиналарни ишлаб чиқишда фойдаланиш кўникмаси шаклланган бўлиши;

Экология фани бўйича инсон билан табиат ўрасидаги экологик, ҳуқуқий ва иқтисодий муносабатлани халқаро ва минтакавий доирада табиатдан оқилона фойдаланиш билиш, табиий атроф мухитни муҳфаза қилишнинг асосий технологияларидан фойдаланишни билиш;

талабаларни Кадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида ўқувчиларни маънавий-ахлоқий тарбиялаш ва таълимни самарали ташкил этишга ўргатиш лозим.

Иқтисослик фанлар блоки:

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва ўқувларини шакллантириши;

Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалавриат таълим йўналиши бўйича мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва ўқувларини шакллантириши;

ихтисосликнинг аниқ касбий ва илмий йўналишлари билан таништириш, касб фаолияти хусусиятлари, фаолиятнинг устувор жиҳатлари, малакавий талаб ҳамда эгалланиши зарур бўлган асосий малакаларни таркиб топтириши;

касбий-йўналтирилган талаблар, ижтимоий маданий сифатлар, мутахассисликка хос бўлган сифатлар (касбий йўналганлик, билимдонлиги, касбий лаёқат)ни ривожлантириши;

муҳандисча фикрлашни ривожлантириши ва ўз соҳасидаги муҳандислик масалаларини мустақил режалаштириб ечишга қодир бўлган бакалаврни тайёрлаши;

Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналишидаги объектлар ва жараёнларни, жумладан амалий дастурлар пакетларини ва математик моделлаштиришнинг элементларини қўллаб, тадқиқот қилиш қобилиятини шакллантиришга кўмаклашиши;

талабанинг муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Танлов фанлар блоки:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5310600 – Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртки шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	8-30%	8-30%	8-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

5310600–Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналишининг фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланди:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар	– 25,9 %;
умумкасбий фанлар	– 33,8 %
ихтисослик фанлар	– 34,7 %;
қўшимча фанлар	– 5,6 %.
Жами	– 100,0 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 15 ҳафта қилиб белгиланди.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув цикли, таълимда ахборот технологиялари, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий-тадқиқот жараёни, автотранспорт воситалари, технологик жиҳозлари, ички ёнув двигателлари, машиналар узатмалари, ишчи жиҳозларини бошқариш тизимлари, юриш қисмлари, иш жараёнини жадаллаштириш, трансмиссия, рул бошқармаси, кўприк, ғилдираклар оралиғи, база, тиркама, гидравлик узатмалар, тормозни синаш, техник хизмат кўрсатиш, жорий таъмирлаш, деталларни иш қобилиятини тиклаш, автомобиль транспорти, йўл қурилиш машиналари, эксплуатацион хусусиятлар, автотранспорт воситаларининг иш қобилияти кўрсаткичлари, техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш тизими, кафолатли техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш, ҳаракат турғунлиги ва бошқарувчанлик, ҳаракат равонлиги, техник эксплуатация тизими; автотранспорт воситаларининг ишончилиги ва диагностикалаш, эксплуатацион материаллар, эҳтиёт қисмлар.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат транспорт университети

Ректор _____ О.Абдурахманов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги

Вазир ўринбосари _____ А.Мирзаев

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги
Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ
этиш маркази

Директор _____ З.Хақимов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

И.Каримов номидаги Тошкент давлат техника университети

Ректор _____ проф. С.Турабжонов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

**5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)
бакалаврият таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув
режасини ишлаб чиқувчи Ишчи гуруҳ таркиби**

Т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
1	Ибрагимов Б.Д.	Автомобиль транспорти муҳандислиги факультети декани	
Аъзолари:			
2	Мўминжонов Н.М.	“Автомобиль ва автомобиль хўжалиги” кафедраси доценти, т.ф.н.	
3	Мухитдинов А.А.	“Транспорт воситалари муҳандислиги” кафедраси профессори, т.ф.д.	
4	Абдазимов А.Д.	Тошкент давлат техника университети “Ерусти транспорт тизимлари” кафедраси профессори, т.ф.д.	
5	Махкамов Х.М.	“Тошавтотаъмирхизмаг” раҳбари	
6	Тожибоев А.А.	“Автомобиль ва автомобиль хўжалиги” кафедраси доценти, т.ф.н	
7	Тоғаев А.	“Машиналар технологик ишончилиги” кафедраси мудири PhD, доцент	

Ўқув ишлари
бўйича проректор

А.А.Гуламов

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бакалаврият таълим йўналишлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмоличларининг бакалаврият таълим йўналишлари битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Бакалаврият таълим йўналиши		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
Шифри	номи	
5310600	Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)	Касбий фаолиятнинг соҳалари: бакалаврият таълим йўналиши – фан ва техника жабҳасидаги таълим йўналиши бўлиб, у автомобиль транспорти воситаларини ишлаб чиқариш, улардан фойдаланиш, техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлашнинг самарали жараёнларини ҳамда уларга инновацион технологияларни қўллашга йўналтирилган методлар ва воситалар мажмуасини қамраб олади. <i>Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолияти соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар мумкин.</i> Касбий фаолиятнинг объектлари: –автомобиль транспорти, уларни ишлаб чиқариш, фойдаланиш, техник сервис кўрсатиш, таъмирлаш соҳасида муҳандислик ҳисоблар, моделлаштириш, алгоритмлар ва математик таъминотини ишлаб чиқиш; – илмий-тадқиқот жараёнлари; – автомобиль транспорти соҳасида ишловчи ходимларни бошқариш, технологик жиҳозлар ва уларнинг эксплуатацияси, ахборот таъминот тизимлари ва воситалари, автотранспорт воситасининг иш қобилиятини тиклаш ҳамда уларни ишлатишнинг самарали жараёнлари; – автомобиль транспорти тармоқ корхоналарининг технологик жараёнлари. <i>Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишида ҳисобга олиниши назарда тутилади.</i> <i>Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, профессионал таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.</i> Касбий фаолиятнинг умумий малака талаблари: - меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш; - ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш

		ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш; - музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш; - корпоратив ахборот тизимларини, статистик таҳлил ва ҳисоботларни тайёрлашни, маълумотлар базасини юритишни билиш; - соҳада бошқарув вазифаларини, ишни ташкил қилиш, ходимлар жамоасига етакчилик қилишни билиш; - соҳада рақобатдошликни таъминлашга қаратилган ташкилот стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш; - лойиҳалар, бизнес-режалар ва шартномаларни шакллантириш ҳамда бошқариш, ижрочилар фаолиятини мувофиқлаштириш кўникмаларига эга бўлиш; - бизнес юритишнинг иқтисодий ва ижтимоий шароитларини баҳолаш, янги бозор имкониятларини аниқлаш ва янги бизнес моделларини шакллантиришни билиш; - автомобиль транспортдан фойдаланишни ташкил этиш, уларга техник сервис кўрсатиш ва таъмирлаш бўйича рационал технология ва технологик жиҳозларни танлаш, намунавий технологик хариталарни ишлаб чиқиш кўникмаларига эга бўлиш; - автотранспорт корхоналари фаолиятини ташкил этишда технологик жараёнларни бажариш ва ўзлаштириш, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали усулларини танлаш ва қўллаш каби билим ва кўникмаларига эга бўлиши керак.

**Ўзбекистон Республикаси Транспорт
вазирлиги ҳузуридаги “Ўзавтотранстехника”
илмий ишлаб чиқариш маркази Бош
директори ўринбосари**

**“Автомобиль ва автомобиль хўжалиги”
кафедраси мудири**

Ш. Эрбеков

С. Нарзиев

Тошкент давлат транспорт университети томонидан бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари, ўқув режаларини ишлаб чиқувчилари ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри

“ _____ ” _____ 2020 й.

Тошкент давлат транспорт университети (ТДТУ)- кадрлар тайёрловчи бир томондан, кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим ташкилотлари иккинчи томондан бакалаврият таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликлар учун ТДТУ профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган малака талаблари ва ўқув режалари мазмуни ва таркиби билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

Бакалаврият таълим йўналишлари:

1. 5310600 – Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти);
2. 5620600 – Автомобиль сервиси;
3. 5310600 – Транспорт воситалари муҳандислиги (кўтариш-ташиш ва йўл қурилиш машиналари);
4. 5312700 – Интеллектуал муҳандислик тизимлари (автомобиль транспорти).

Магистратура мутахассисликлари:

1. 5A310601- Ерусти транспорт воситалари ва тизимлари (автомобиль транспорти);
2. 5A310601 – Ерусти транспорт воситалари ва тизимлари(йўл қурилиш машиналари);
3. 5A310601 – Ерусти транспорт воситалари ва тизимлари (ихтисослаштирилган транспорт воситалари);
4. 5A310604-Автомобиллар ва автомобиль хўжалиги;
5. 5A310605 – Ички ёнув двигателларини синаш ва улардан фойдаланиш;
6. 5A310607 – Автотранспорт воситаларини синаш;
7. 5A310609 – Интеллектуал транспорт тизимлари.

Юқоридаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларида Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим тизимидаги турдош Олий таълим ташкилотлари мутахассислари ва кадр истеъмолчиларининг билдирган фикр ва таклифлари инобатга олинган.

Шунингдек, малака талабларини ишлаб чиқилишида: Ўзбекистон Республика Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устивор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасалари ўқишга қабул қилишининг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимида бошқарувининг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларининг аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РАИ/20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғи белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш ҳамда олий таълим соҳасини тартибга

солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланиб, шу билан бирга халқаро тажрибаларга мувофиқ кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Юқоридаги таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурлари ҳамда бошқа ҳужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади.

Ишлаб чиқилган малака талабларни ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этиш мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси Транспорт
вазирлиги ҳузуридаги "Ўзавтотранстехника"
илмий ишлаб чиқариш маркази
Бош директори ўринбосари

Ш. Эрбеков

"PIT STOP MOTORS" МЧЖнинг бошқарувчи
директори

Б. Абдуллаев

Ўзбекистон Республикаси автомобиль йўллари
Қўмитаси мутахассислар тайёрлаш ва қайта
тайёрлаш бўлими бошлиғи

Д. Мусаев

Тошкент давлат техника университети ўқув
ишлари бўйича проректор

О. Зарипов

Тошкент давлат транспорт университети ўқув
ишлари бўйича проректор

А. Гуламов

Тошкент давлат транспорт университети томонидан бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“ 06 ” 08 2020й

Қатнашдилар: О.Қ.Абдурахманов-Тошкент давлат транспорт университети ректори, А.А.Гуламов-Тошкент давлат транспорт университети ўқув ишлари бўйича проректори, Ўзбекистон Республикаси транспорт вазирлиги, “Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти, Автомобиль йўллари кўмитаси кадрларни тайёрлаш ва малакасини ошириш бўйича масъул ходимлари, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг деканлари, кафедра мудирлари, етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар.

КУН ТАРТИБИ:

1.Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодий ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйругида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этишни инобатга олиб, 620000-Транспорт таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **41 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **35 та** магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Сўзга чиқди: О.Қ.Абдурахманов-Тошкент давлат транспорт университети ректори. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм,маърифат ва рақамли иқтисодий ривожлантириш йили” да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйругида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат транспорт университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 620000-Транспорт таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 41 та бакалаврият таълим йўналишлари, 35 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхоналарнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга

бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгилаган вазифалар ижросини таъминлаш, транспорт соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Тошкент молия институти, Тошкент давлат техника университети, Тошкент архитектура-қурилиш институти, Тошкент ахборот-технологиялари университети ва бошқа турдош олий таълим муассасалари) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда транспорт соҳасидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мовофик 200000- Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ, 300000-Ишлаб чиқариш-техник соҳа, 600000-Хизматлар соҳаси каби билим соҳаларининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилган қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларни сўради.

Эшитилди. ТДТУ ўқув ишлари бўйича проректори А.А.Гуламов. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **41 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **35 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимидан кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофик ишлаб чиқилган 620000-Транспорт таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **41та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **35 та** магистратура мутахассисликлари, шунингдек, **2та** турдош ОТМ учун магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди.

Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари		
№	Шифри	Бакалаврият таълим йўналишлари номи
1	5230100	Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)
2	5230100	Иқтисодиёт (автомобиль транспорти)
3	5230400	Маркетинг (темир йўл транспорти)
4	5230400	Маркетинг (автомобиль транспорти)
5	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (темир йўл транспорти)
6	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (автомобиль транспорти)
7	5310200	Электр энергетикаси (темир йўл транспорти)
8	5310400	Ҳаво кемаларининг техник эксплуатацияси
9	5310600	Транспорт воситалари муҳандислиги (вагонлар)
10	5310600	Транспорт воситалари муҳандислиги (локомотивлар)
11	5310600	Транспорт воситалари муҳандислиги (метрополитен)
12	5310600	Транспорт воситалари муҳандислиги (электр транспорти)
13	5310600	Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль)

		транспорти)
14	5310600	Транспорт воситалари муҳандислиги (кўтариш-ташиш, йўл ва қурилиш машиналари)
15	5310700	Электр техникаси, электр механикаси ва электр технологиялари (темир йўл транспорти)
16	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (темир йўл транспорти)
17	5312700	Интеллектуал муҳандислик тизимлари (автомобиль транспорти)
18	5314000	Авиация инжиниринги (авиасозлик)
19	5314000	Авиация инжиниринги (учувчисиз учуш аппаратлари авиация мажмуалари)
20	5314100	Амалий космик технологиялар
21	5320100	Материалшунослик ва янги материаллар технологияси (темир йўл транспорти)
22	5320200	Машинасозлик технологияси, машинасозлик ишлаб чиқаришни жиҳозлаш ва автоматлаштириш
23	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (автомобиль транспорти)
24	5640200	Меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги (транспорт)
25	5340200	Бино ва иншоотлар қурилиши (транспорт бинолари)
26	5340400	Муҳандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (транспорт иншоотларида сув таъминоти ва канализация)
27	5340600	Йўл муҳандислиги (темир йўллар қурилиши)
28	5340600	Йўл муҳандислиги (темир йўллар)
29	5340600	Йўл муҳандислиги (кўприklar ва тоннеллар)
30	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини лойиҳалаш)
31	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини қуриш)
32	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини эксплуатацияси)
33	5340600	Йўл муҳандислиги (шаҳар йўллари ва кўчалари)
34	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини архитектура-ландшафт конструкциялаш)
35	5330200	Ахборот тизимлари ва технологиялари (темир йўл траснпортида)
36	5350700	Радиоэлектрон қурилмалар ва тизимлар (темир йўл транспорти)
37	5620100	Транспорт логистикаси (темир йўл транспорти)
38	5620100	Транспорт логистикаси (автомобиль транспорти)
39	5620200	Ҳаводаги ҳаракатни бошқариш
40	5620400	Йўл ҳаракатини ташкил этиш
41	5620600	Автомобиль сервис
Магистратура мутахассисликлари номи		
1	5A230102	Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (темир йўл транспорти)
3	5A231901	Корпоратив бошқарув
4	5A310201	Электр таъминоти (темир йўл транспорти)
5	5A310403	Пилотаж-навигация мажмуаларининг авиация электр тизимларидан техник фойдаланиш
6	5A310405	Ҳаво кемалари ва авиация двигателларидан фойдаланиш
7	5A310603	Темир йўл транспорти (вагонлар)
8	5A310608	Вагонсозлик

9	5A310610	Электр поездлар
10	5A310611	Тез юрар электропоездлар
11	5A310603	Темир йўл транспорти (локомотивлар)
12	5A310601	Ерусти транспорт воситалари ва тизимлари (автомобиль транспорти)
13	5A310601	Ерусти транспорт воситалари ва тизимлари (йўл қурилиш машиналари)
14	5A310601	Ерусти транспорт воситалари ва тизимлари (ихтисослаштирилган транспорт воситалари)
15	5A310604	Автомобиллар ва автомобиль хўжалиги
16	5A310605	Ички ёнув двигателларини синаш ва улардан фойдаланиш
17	5A310607	Автотранспорт воситаларини синаш
18	5A310609	Интеллектуал транспорт тизимлари
19	5A311002	Темир йул транспортида автоматика на телемеханика
20	5A314101	Амалий космик технологиялар
21	5A340201	Бино ва иншоотлар қурилиши (транспорт бино ва иншоотлари)
22	5A340203	Инфратузилма объектларини қуриш (темир йўл)
23	5A340401	Муҳандислик коммуникация тизимлари, қурилиши ва монтажи (транспорт корхоналари ва уй-жой коммунал хўжалиги тизимларида сув таъминоти ва канализация)
24	5A340601	Темир йўлдан фойдаланиш ва темир йўл хўжалиги
25	5A340602	Транспорт иншоотларининг эксплуатацияси (кўприклар ва тоннеллар)
26	5A340604	Автомобиль йўлларини лойиҳалаш ва қуриш
27	5A340605	Кўприклар, тоннеллар ва йўл ўтказгичлар қурилиши
28	5A340606	Шаҳар йўллари ва кўчалари
29	5A330204	Ахборот тизимлари (темир йўл транспорти)
30	5A350701	Радиоэлектрон қурилмалар ва тизимлар (темир йўл транспорти)
31	5A620101	Транспорт логистикаси (темир йўл транспорти)
32	5A620101	Транспорт логистикаси (автомобиль транспорти)
33	5A620201	Ҳаводаги ҳаракатни бошқариш ва аэронавигация
34	5A620401	Ҳаракат хавфсизлиги ва уни ташкил этиш (темир йўл транспорти)
35	5A620401	Ҳаракат хавфсизлиги ва уни ташкил этиш (автомобиль транспорти)
36	5A340602	Транспорт иншоотларининг эксплуатацияси (автомобиль йўллари бўйича)
37	5A340603	Автомобиль йўллари ва аэродромлар (умумий фойдаланишдаги автомобиль йўллари ва аэродромлар бўйича)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта учтувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Администрациясининг 2020 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат транспорт унверситететида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 620000-Транспорт таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 41 та бакалаврият таълим йўналишлари, 35 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши ва келишувдан ўтказилиши учун Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Ректор

Котиб

О.Қ.Абдурахманов

Г.Ж.Халбаева

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Архитектура ва қурилишнинг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим йўналишлари бўйича муассасалараро ўқув-услубий бирлашма йиғилишининг

3 - сонли

БАЁННОМАСИ

“10” август 2020 йил

Тошкент шаҳри

Қатнашдилар: Бирлашма раиси- Р.Р.Ҳакимов

Аъзолари: Ўқув-услубий бирлашма котиби: “Геодезия ва кадастр” кафедраси мудири, профессор С.А. Ташпўлатов

Ўқув-услубий бирлашма: -ўқув-услубий бирлашма 37 нафар аъзолардан 26 нафари ҳамда таклиф этилганлардан 4 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида **Тошкент давлат транспорт университетида** 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этишни инобатга олиб, 340000-Архитектура ва қурилиш таълим соҳасига тегишли **10 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **8 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

ЭШИТИЛДИ:

Ўқув-услубий бирлашма раиси Р.Ҳакимов – Тошкент давлат транспорт университетида 340000-Архитектура ва қурилиш таълим соҳасига тегишли бакалавриат ва магистратура мутахассисликлари мавжуд бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич 10 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 8 та магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш йўлга қўйилади.

Тошкент давлат транспорт университети ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 10 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 8 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури

тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхоналарнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, реал секторда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 340000-Архитектура ва қурилиш таълим соҳасига тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилган катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларни сўради.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

Сўзга чиқдилар: ТАҚИ ўқув ишлари бўйича проректори А.Мирисаев, ТАҚИ профессори С.А. Ташпўлатов, ТДТУ ўқув ишлари бўйича проректори А.А. Гуламов, Тошкент давлат транспорт университети “Кўприклар ва тоннеллар” кафедраси мудири У.З. Шермухамедов, ТАҚИ “Қурилиш конструкциялари” кафедраси мудири С.А. Юсуфхўжаев лар сўзга чиқиб ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаси ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

1. ТАҚИ ўқув ишлари бўйича проректори А.Мирисаев – Ўқув-услубий бирлашма аъзоси. Мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилмоқда. Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари меъёр талабларига жавоб беради.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иқтисодиётда олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, олий таълим муассасаларида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмалари тайёрланадиган кадрларга етказишга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган барча малака талаблари ва ўқув режаларни маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

Ўқув-услубий бирлашма аъзолари ҳам сўзга чиқиб, Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари замонавий талаблар асосида ёзиб тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидаги ислоҳотлар инобатга олинганлигини таъкидладилар.

Шунингдек, Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура

мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

2. Ўқув-услубий бирлашма котиби, профессор С.А. Ташпўлатов - Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган 10 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 8 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини Архитектура ва қурилишнинг ўқув-услубий бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари		
№	Шифри	Бакалаврият таълим йўналишлари номи
1	5340200	Бино ва иншоотлар қурилиши (транспорт бинолари)
2	5340400	Мухандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (транспорт иншоотларида сув таъминоти ва канализация)
3	5340600	Йўл муҳандислиги (темир йўллар қурилиши)
4	5340600	Йўл муҳандислиги (темир йўллар)
5	5340600	Йўл муҳандислиги (кўприклар ва тоннеллар)
6	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини лойиҳалаш)
7	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини қуриш)
8	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини эксплуатацияси)
9	5340600	Йўл муҳандислиги (шаҳар йўллари ва кўчалари)
10	5340600	Йўл муҳандислиги (автомобиль йўлларини архитектура-ландшафт конструкциялаш)
Магистратура мутахассисликлари номи		
1	5A340201	Бино ва иншоотлар қурилиши (транспорт бино ва иншоотлари)
2	5A340203	Инфратузилма объектларини қуриш (темир йўл)
3	5A340401	Мухандислик коммуникация тизимлари, қурилиши ва монтажи (транспорт корхоналари ва уй-жой коммунал хўжалиги тизимларида сув таъминоти ва канализация)
4	5A340601	Темир йўлдан фойдаланиш ва темир йўл хўжалиги
5	5A340602	Транспорт иншоотларининг эксплуатацияси (кўприклар ва тоннеллар)
6	5A340604	Автомобиль йўлларини лойиҳалаш ва қуриш
7	5A340605	Кўприклар, тоннеллар ва йўл ўтказгичлар қурилиши
8	5A340606	Шаҳар йўллари ва кўчалари

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишида билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1.Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2020 йил 30 июндаги “2020-

2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сонли буйруғида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат транспорт университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 6 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 3та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Тошкент давлат транспорт университети томонидан ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш ва келишувдан ўтказиш учун Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси

Бирлашма котиби

Р.Р. Ҳақимов

С.А. Ташпўлатов

**Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари
томонидан 5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль
транспорти) бакалаврият таълим йўналишининг малака талабига берилган
ТАҚРИЗ**

**5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль
транспорти)** бакалаврият таълим йўналишининг тайёргарлик даражасига, билим
мазмунига қўйиладиган талаблари Ўзбекистон Республикаси давлат стандартлари
ва халқаро талабларни ҳисобга олган ҳолда, чуқур таҳлил асосида тузилган.
Малака талаблари ва ўқув режалар хориж олий таълим муассасалари таълим
дастурлари ва мутахассислик фанлар таркибини ҳисобга олган ҳолда тузилган.
Малака талабларининг биринчи бўлимида бакалаврлар касбий фаолиятларининг
таснифи, атамалар, таърифлар ва қисқартмалар, иккинчи бўлимида
бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, учинчи
бўлимида бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари
мазмунига қўйиладиган умумий талаблар, илова ва библиографик маълумотлар
келтирилган.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси қуйидаги фанлар блокидан:
“Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Ихтисослик
фанлари” ва “Қўшимча фанлар” иборат бўлиб, булар замонавий бакалаврлар
тайёрлаш талабларига жавоб беради деб ҳисоблайман.

Малака талабида касбий фаолият объекти, касбий фаолият турлари ва
фаолият соҳалари батафсил очиқ берилганлигини, ривожланган хорижий
мамлакатларнинг тажрибаларидан кенг фойдаланилганлигини, шунингдек,
турдош олий таълим муассасаларининг хусусиятлари ҳам инобатга олинган.

Ўқув режалари такомиллаштирилган бўлиб, олдинги режадан янги
замонавий фанлар билан фарқ қилади, бакалаврият таълим йўналиши бўйича улар
ҳозирги долзарб масалалар: замонавий автотранспортлар конструкцияси ва
диагностика асослари, автотранспортларга техник хизмат кўрсатиш ва тежаш
технологиялари, иқтисодий фанлар ҳамда муҳандислик масалаларини ечишда
компьютер дастурий комплексларидан фойдаланиш фанлари билан бойитилган.
Булардан ташқари ўқув жараёни 8 семестр бўлиб, ҳар семестр 15 ҳафтадан
иборат. Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз
ичига олган ўқув юкмасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб
белгиланади. Кундузги ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг ҳажми
ҳафтасига 26 соат қилиб белгиланган, қолган 28 соати эса мустақил таълимга
ажратилган.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалаврият таълим йўналиши
битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака
талаблари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим
вазирининг 2020 йил 30 июндаги “2020-2021 ўқув йилидан кредит-модуль
тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сонли буйруғи ҳисобга олинган. Шунга кўра
ўқув режада 1 кредит- 30 соат этиб олинган.

Хулоса қилиб, Тошкент давлат транспорт университети профессор-
ўқитувчилари томонидан 5310600- *Транспорт воситалари муҳандислиги*

(автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши учун малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириғи бўйича “Фан, таълим, соғлиқни сақлаш ва спортни ривожлантириш бўйича устувор вазифаларни амалга ошириш чора-тадбирлар Дастури” да белгилаб берилган вазифаларни ўз вақтида ва сифатли ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2016 йил 11 февраль 66-сонли буйруғига ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ малака талаблари ишлаб чиқилганлигини эътироф этган ҳолда тасдиқлашга тавсия этилади.

Тақризчи:

**2- Автобус саройи МЧЖ
раҳбари**

Маҳкамов Х.М.

37A

**Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари
томонидан 5310600- *Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль
транспорти)* бакалаврият таълим йўналишининг малака талабига берилган
ТАҚРИЗ**

Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари томонидан 5310600- *Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)* бакалаврият таълим йўналиши учун ишлаб чиқилган малака талаби:

- қўлланилиш соҳаси;
- таълим йўналишининг таснифи;
- таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг тафсифи;
- бакалаврнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар;
- таълим дастурининг мазмуни ва компонентлари;
- бакалавриятнинг асосий таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талаблар;
- бакалавриятнинг асосий таълим дастурида ўзлаштирилишига белгиланган умумий талаблар;
- таълим дастурининг татбиқ этилиши;
- малакавий амалиётларни ташкил этиш талаблари;
- ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар;
- таълим жараёнини ўқув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари;
- ўқув жараёнининг моддий-техника базаси бўйича талаблар;
- бакалавр тайёрлаш сифатини баҳолаш;
- библиографик маълумотлар;
- ишлаб чиқиувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари каби бўлимларни ўз ичига олади.

Малака талабида касбий фаолият объекти, касбий фаолият турлари ва фаолият соҳалари батафсил очиқ берилганлигини, ривожланган хорижий мамлакатларнинг тажрибаларидан кенг фойдаланилганлигини, шунингдек, турдош олий таълим муассасаларининг хусусиятлари ҳам инобатга олинган.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалаврият таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2020 йил 30 июндаги “2020-2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сонли буйруғи хисобга олинган.

Хулоса қилиб, Тошкент давлат транспорт университети профессор-ўқитувчилари томонидан 5310600- *Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)* бакалаврият таълим йўналиши учун малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат

таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириғи бўйича “Фан, таълим, соғлиқни сақлаш ва спортни ривожлантириш бўйича устувор вазифаларни амалга ошириш чора-тадбирлар Дастури” да белгилаб берилган вазифаларни ўз вақтида ва сифатли ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2016 йил 11 февраль 66-сонли буйруғига ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ малака талаблари ишлаб чиқилганлигини эътироф этган ҳолда тасдиқлашга тавсия этилади.

Тақризчи:

**Тошкент давлат техника университети
“Ер усти транспорт тизимлари”
кафедраси мудири PhD**

Омонов Н.Н.

5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти)
бакалаврият таълим йўналиши малака талабларини ишлаб чиқилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли Фармони;

“2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва ракамли иктисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020-2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат бюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимида бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2020 йил 30 июндаги “2020-2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сонли буйруғи.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалаврият таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги фанлар ва ўқув юкларлари ҳажми кредит-модуль тизими талабларига тўлиқ мос ҳолда ишлаб чиқилди.

Ушбу малака талаби рақобатбардош, замонавий билим ва кўникмаларга эга етук мутахассисларни тайёрлашга қаратилган вазифаларни амалга оширишга, шунингдек таълим-тарбияга йўналитирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларни мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талабида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадрлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланди.

Ўқув юкчасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, кредит-модул тизимида таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қондаларига мослигига эришилди.

Малака талабларининг қулайлиги-унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналиши малака талабларини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5310600- Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши малака талаби ва ўқув режада тажрибада текшимрувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, нуфузли хорижий университетлар тажрибаларини ўрганиш асосида, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашуви, рақамли иқтисодиётни ривожлантириш шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишга тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

ТДТУ ўқув ишлари бўйича проректор

А.А.Гуламов

5310600-Транспорт воситалари муҳандислиги (автомобиль транспорти) бакалаврият таълим йўналиши бўйича хорижий ОТМлар таърибаси асосида ишлаб чиқилган ишчи ўқув режасининг таққослаш жадвали

Кўрсаткичлар	Амалдаги ишчи ўқув режа	Янги ишчи ўқув режа (кредит тизими)	Ўқув режалар фарқи
		Испаниянинг Мадрид Карлос 3 Университети (Universidad Carlos III de Madrid (UC3M)) (https://www.uc3m.es)	
Намуна сифатида олинган хорижий ОТМлар		Дрезден техника университети (Германия) (Technische Universität Dresden) (https://tu-dresden.de/) Пекин транспорт университети (Хитой) (Beijing Jiaotong University) (http://en.njtu.edu.cn/)	
Фанлар соми	41	32	21,95 % камайди
<i>Жумладан:</i>			
Асосий фанлар	31	25	19,36 % камайди
Танлов фанлар	10	7	
Мутлақо янги киритилган фанлар		5 та	
Жами соат	9828	7200	26,74% камайди
<i>Жумладан:</i>			
Жами аудитория соати	3840	3120	18,75% камайди
Мустақил таълим соатлари	3072	3360	8,6% ошди

2020 йилда бутун жаҳон World University Rankings (QS) системасида Испаниянинг Мадрид Карлос 3 Университети жаҳонда 298 ва Дрезден техника университети жаҳонда 179 ўринни ҳамда Пекин транспорт университети жаҳонда 701-750 ўринни эгаллайди.

Амалдаги ўқув режа бўйича университетдаги аудитория соат жами ўқув юкламасининг 39%, мустақил соат эса 31%, малакавий амалиёт 19% ва диплом иши 11%ни ташкил этади.

Таклиф қилинаётган ўқув режа бўйича аудитория соат жами ўқув юкламасининг 40%ини мустақил соат эса 60% ини ташкил қилади.

Ўқитувчининг юкламаси-Амалдаги ўқув юкламасида аудитория ва мустақил таълим соатлари йилигиндидан иборат. Таклиф қилинаётган кредит-модул тизимида асосан ўқитувчининг юкламаси фақат аудитория соатига тенг.